

Tampereen kaupungin nuorisovaltuuston lausunto Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne – Nyssen läntisestä linjastosuunnittelusta vuodelle 2024

Tampereen kaupungin nuorisovaltuustolle on saapunut lausuntopyyntö 23.9.2022 Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenne Nysseltä. Lausuntoa pyydetään läntisestä linjastosuunnittelusta vuodelle 2024 – luonnoksista 1 ja 2. Luonnokset ovat olleet nähtävillä Nyssen nettisivuilla <https://www.nysse.fi/linjasto2024.html>. Nuorisovaltuusto on tutustunut näihin luonnoksiin ja lausuu niistä lausuntopyynnön mukaisesti oman näkökulmansa.

Nuorisovaltuusto haluaa myös painottaa, että joukkoliikennettä suunniteltaessa olisi tärkeää kuulla nuorisovaltuuston lisäksi alueiden nuoria. Esimerkiksi lähellä sijaitsevien koulujen oppilas- tai opiskelijakuntien hallitukseen voisi olla yhteydessä paikallisten nuorten lausunnon saamiseksi.

Nysse on pyytänyt lausuntoa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- 1. Projektin tavoitteena on kehittää joukkoliikennepalvelua matkustajien tarpeita kuunnellen, yhdistää bussi- ja raideliikenne toisiaan tukevaksi kokonaisuudeksi, parantaa joukkoliikenteen käyttökokemusta ja tukea kestävästä liikkumisesta kasvavalla kaupunkiseudulla. Vastaavatko projektin tavoitteet ja linjastoluonnoksissa esitetyt ratkaisut seudun kaupunki- tai joukkoliikennestrategian tavoitetilaa?**

Tavoitteet näyttäisivät toteutuvan varsin hyvin läntisellä alueella linjastoluonnoksen 2. perusteella. Kuitenkin nuorisovaltuustossa heräsi kysymyksiä koskien läntiselle alueelle kulkevien linjojen 7 ja 13 reittivaihtoehtoja, sillä kummatkin tekevät pitkät kiertoreitit päätepysäkeillensä. Ne toisaalta parantavat joukkoliikennettä kiertoreittien alueella, mutta taas toisaalta pidentävät huomattavasti päätepysäkkialueelle kulkevien joukkoliikenteen käyttäjien matka-aikaa kuten linjalla 7 Tesomalle ja linjalla 13 Lielahden. Lisäksi nuorisovaltuusto kokee, että yhteys Pirkkalasta Tesomalle ja Lielahden on tervetullut uudistus.

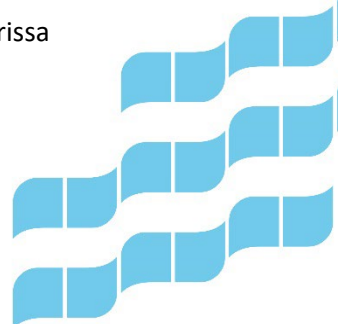
Toinen nuorisovaltuuston kesken kysymyksiä herättävä asia oli Ryydynpohjan ja Lentävänniemen alueiden joukkoliikennetilanne, sillä Ryydynkatu ja Vähäniemenkatu olisi uudistuksessa jätetty luonnosten perusteella kokonaan ilman joukkoliikennettä ja näiltä seuduilta matka lähimmälle joukkoliikenneväylälle piteneisi siten huomattavasti.

Lisäksi kolmas nuorisovaltuustossa esiin noussut asia liittyy yöajan joukkoliikenteen järjestämiseen. Linjastoluonnos 2. perusteella joukkoliikenteen käytön mahdollisuus läntisellä alueella yöaikaan on epäselvä. Nuorisovaltuusto esittääkin yöajan joukkoliikenteen parantamista läntisellä seudulla.

- 2. Tuetaanko läntisen linjaston 2024-luonnoksilla Länsi-Tampereen ja Ylöjärven alueita, joissa palvelut ja tiivein asuminen sijaitsevat?**

Läntisen linjaston 2024-luonnoksilla tuetaan monipuolisesti ja kattavasti Länsi-Tampereen ja Ylöjärven alueita, joihin suurimmat linjasto 2024 muutokset kohdentuvat. On tärkeää integroida tuleva raitiotieverkosto ja linja-autoverkosto toimivaksi kokonaisuudeksi läntisellä puolella Tamperetta. Joukkoliikenteen suunnittelussa on tärkeää huomioida sen vaikutus talouteen ja sen kannattavuuteen. Nuorisovaltuusto näkee, että joukkoliikenneverkoston varrella sijaitsevat yritykset tulisi huomioida laaja-alaisesti suunnittelutyötä tehtäessä.

Lisäksi tiiviin asutusrakenteen osalta nuoret ovat käyttäjäryhmä, jotka käyttävät suurissa määrin joukkoliikennettä matkustaakseen esimerkiksi kouluun ja harrastuksiin. Nykyisten linjastoluonnosten perusteella on reittien puolesta huomioutu muiden

käyttäjryhmien tapaan. Lasten ja nuorten joukkoliikennekäyttö on nuorisovaltuuston mielestä asia, johon pitäisi soveltaa ennakkovaikutusten arviointia lapsiin ja nuoriin.

- 3. Joukkoliikenteen suunnittelu ja toteuttaminen vaatii aina kompromisseja. Onko hyväksyttävää panostaa taloudellisesti tiheän joukkoliikennekysynnän alueelle parantamalla esimerkiksi vuorotarjontaa tai laajentamalla liikennöintiaikoja, mikäli se samanaikaisesti tarkoittaa nykyisen palvelutason alentamista tai uuden tyyppisten palveluiden muodostamista harvaan asutuilla ja heikon joukkoliikennekysynnän alueilla.**

Palvelutason parantaminen tiheän joukkoliikennekysynnän alueella harvaan asutun ja heikon joukkoliikennekysynnän alueiden kustannuksella on aiheellista vain, jos palvelutason parantaminen on välttämätöntä tiheän joukkoliikennekysynnän alueella ja nykyisen palvelutason ylläpito harvaan asutun ja heikon joukkoliikennekysynnän alueella ei ole kannattavaa tai järkevää.

Palvelutason heikennyksiä ja taloudellisia panostuksia on nuorisovaltuuston mielestä tarkasteltava aina tilannekohtaisesti siten, että kokonaisuus on toimiva. Joukkoliikenneverkoston pitää palvella kaikkia kaupunkilaisia yhdenvertaisesti ja se vaatii kokonaiskuvan selvitystä. Heikennykset ja panostukset tietyille alueille eivät saa aiheuttaa segregatiokehitystä, vaan niiden pitää tukea tasavertaista kaupunkiympäristön kehitystä suhteessa muihin alueisiin.

- 4. Kaikkia palautteissa esille nousseita liikkumistarpeita ei välttämättä pystytä toteuttamaan Nysse-liikenteenä. Tunnistatkeko alueita, joille pitäisi kehittää muita kestävästi liikumisen muotoja, jotta yhteys tiheän joukkoliikenneväylän varrelle olisi mahdollisimman sujuva?**

Muiden palveluntuottajien hyödyntäminen alueilla, joihin Nysse-liikenne ei ole mahdollista toteuttaa on järkevää ja tarpeellista. Nuorisovaltuusto katsoo, että esimerkiksi liityntäpysäköintiä voitaisiin kehittää entisestään näillä linjastoluonnoksissa tarkoitetuilla alueilla ja kaupunkipyörien käyttöä tulisi mahdollistaa laajemmin paikallisesti läntisellä puolella Tampereetta.

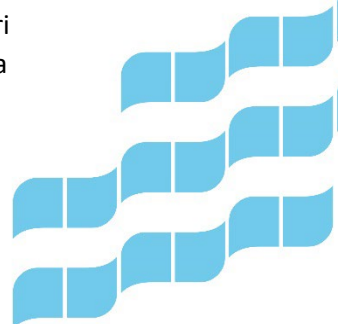
Nuorisovaltuuston tarkastelun perusteella esimerkiksi Niemen, Ryydynpohjan ja Tohlopin asuinalueilla olisi tarkoituksenmukaista lisätä mahdollisuuksia liikkua lähemmäksi joukkoliikennettä. Matkustamisen mahdollistava ja sujuva joukkoliikenne kaikilla alueella palvelee Tampereen kaupunkiseudun kehittymistä kohti vehreää metropolia 2040.

Lisäksi sähköpotkulautojen alueen laajentamista pitäisi suunnitella yhteistyössä niitä palveluita tuottavien yritysten kanssa.

- 5. Onko omassa toiminnassanne mahdollisuuksia kehittää tai edistää kestäviä tai uuden tyyppisiä liikkumismuotoja niille alueille, joille ei ole osoitettu joukkoliikennepalvelua Nysse-linjastoluonnoksissa?**

Nuorisovaltuuston toiminta Tampereella on vaikuttamista nuorille tärkeisiin asioihin. Tapamme kehittää ja edistää kestäviä sekä uusia liikkumismuotoja ovat vaikuttaa Tampereen kaupungin päätöksentekoon. Seudullisista joukkoliikennepalveluista tekee päätökset Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, jossa nuorisovaltuustolla on kaksi puhe- ja läsnäolo-oikeutettua edustajaa.

Nuorisovaltuusto haluaa vielä peräänkuuluttaa sitä, että olisi tärkeää kuulla tämän linjaston suunnittelussa paikallisia nuoria läntisellä puolella Tampereella kuin myös muiden kuntien alueilla. Luodaan joukkoliikennesuunnitteluprosessista entistäkin osallistuvampi juuri nuorten kohdalla, sillä nuoret eivät välttämättä tiedä mahdollisuuksista antaa suoraa palautetta yhtä hyvin kuin aikuiset.

On myös hienoa havaita, että lausuntopyyntö on toimitettu Nokian kaupungin nuorisovaltuustolle ja Ylöjärven kaupungin nuorisovaltuustolle. Kaikilla näillä nuorten vaikuttamistoimielimillä on erilaisia kokemusasiantuntijoiden näkemyksiä joukkoliikenteen kehittämisestä alueittain.

Nuorisovaltuusto haluaa myös todeta yleisellä tasolla Nyssen osallistuvan suunnittelun mallin olevan jokseenkin toimiva. Se kerää selkeästi monia satoja kommentteja, mutta tulevaisuudessa linjasto- ja joukkoliikennesuunnittelussa tulisi toteuttaa monipuolisemmin erilaisia kuulemisprosesseja, jotta yhä useampi pystyisi ja osaisi kertoa näkökulmansa kaikkia koskettavaan joukkoliikenteeseen. Kynnyksen madaltaminen erilaisin tavoin on aina tervetullut asia, johon tulevaisuudessa voisi keksiä uudenlaisia tapoja toimia. Hyödynnetään Tampereella laaja-alaisesti digitalisaatiota osana joukkoliikennekehitystä. Erilaisia osallistuvia digimenetelmiä on jo nyt käytössä eri kaupungeissa muiden asioiden osalta. Tampereen kaupunki voisi olla edelläkävijä digitalisaation hyödyntämisessä.

Lisätietoja nuorisovaltuuston näkökulmista joukkoliikenteeseen liittyen:

Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto

nuorisovaltuusto@tampere.fi

www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

